

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **České dráhy, a. s.**, se sídlem nábr. Ludvíka Svobody 12, Praha 1, IČ 70994226, zast. Mgr. Tomášem Tyllem, advokátem, se sídlem Na Příkopě 859/22, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábr. Ludvíka Svobody 12, Praha 1, za účasti: **RegioJet, a. s.**, se sídlem nám. Svobody 86/17, Brno, IČ 28333187, zast. Mgr. Markétou Jančurovou, advokátkou, se sídlem nám. Svobody 86/17, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra dopravy ze dne 26. 11. 2012 čj. 45/2012-510-RK/4

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí ministra dopravy ze dne 26. 11. 2012, čj. 45/2012-510-RK/4 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 26.150 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Tomáše Tylla, advokáta.**
- III. **Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ministra dopravy uvedeného v záhlaví, kterým bylo na základě rozkladu podaného společností RegioJet, a. s. (dále též jako žadatel) zrušeno rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 14. 5. 2012, čj. 317/2011-030-Z106/4. Tímto rozhodnutím byla odmítnuta žádost žadatele o poskytnutí informací ze dne 10. 10. 2011, jíž se dožadoval poskytnutí následujících informací:

- a) výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti vztažený na jednotlivé linky dálkové dopravy za rok 2010, který byl dopravce povinen předložit Ministerstvu dopravy dle článku IV. odst. 5 Smlouvy o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních

potřeb státu, uzavřené se společností České dráhy, a. s (dále jen smlouva) a/nebo

- b) informace o výši výdajů Ministerstva dopravy na krytí kompenzační platby za provozování jednotlivých linek dálkové dopravy za rok 2010, a to v členění dle přílohy 9 smlouvy.

Dle výroku rozhodnutí o rozkladu ministr prvoinstanční rozhodnutí Ministerstva dopravy podle ust. § 152 odst. 5 písm. a) a s přihlédnutím k § 152 odst. 4 podle ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil a věc vrátil Ministerstvu dopravy „k poskytnutí informace uvedené v bodu a) žádosti“.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť bylo porušeno jeho právo být účastníkem správního řízení., o kterém se dozvěděl až poté, co bylo vydáno konečné rozhodnutí ve věci. Žalobce se domnívá, že byl účastníkem řízení přinejmenším ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu, neboť je rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech a povinnostech. Jelikož žalobci ani nebylo oznámeno zahájení uvedeného řízení, nemohl uplatňovat v řízení svá práva a napadeného rozhodnutí bylo dosaženo nezákonným postupem.

Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce dále v tom, že jím bylo zasaženo do jeho práv plynoucích ze smlouvy, v níž je požadovaná informace výslovně označena jako obchodní tajemství.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že na „kladné rozhodnutí“ o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím se nevztahují předpisy o správním řízení. Povinný subjekt jednoduše žadateli poskytne požadované informace, aniž by o tom vydával formalizované rozhodnutí či musel o podané žádosti uvědomovat ostatní potenciální účastníky řízení. Formalizované rozhodnutí se vydává jedině v případě odmítnutí žádosti, žalovanému však není jasné, jak by takovým rozhodnutím mohl být žalobce dotčen. Žalovaný proto nesouhlasí s tím, že by bylo porušeno právo žalobce být účastníkem řízení. Proto navrhuje, aby soud žalobu podal jako žalobu podanou osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Ke druhé námitce žalovaný poukázal na to, že ochrana podle § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím není ochranou absolutní. V daném případě jde o používání veřejných prostředků a podle ustálené judikatury správních soudů se takové informace poskytnout žadateli musí. Žalovaný rovněž poukázal na to, že sám žalobce je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a pokud by vystupoval v pozici povinného subjektu, byl by sám povinen požadované informace poskytnout.

Žalobce podal k tomuto vyjádření repliku, ve které zdůraznil, že předmětem soudního přezkumu není samotné poskytnutí informace, ale rozhodnutí ministra opravy, na jehož základě byla následně žadatel informace poskytnuta.

Žadatel oznámil, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, k věci samé se však nijak nevyjádřil.

Městský soud v Praze nejprve žalobu odmítl usnesením ze dne 19. 12. 2012, čj. 10A 187/2012-67, neboť dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí ministra dopravy není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Ke kasační stížnosti žalobce bylo usnesení zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2013, čj. 7 As 4/2013-81 a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení, když Nejvyšší správní soud názoru zdejšího soudu na charakter žalobou napadeného rozhodnutí nepřisvědčil.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť shledal, že ze strany žalovaného došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c/ s. ř. s.).

Zdejší soud přitom vyšel ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve skutkově související právní věci, týkající se týchž účastníků, a to v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, čj. 1 As 189/2014-50. Jelikož jde o rozsudek vydaný v řízení s týmiž účastníky jako v projednávané věci, nepovažuje zdejší soud za nutné zde závěry Nejvyššího správního soudu znovu opakovat a plně na něj odkazuje. Nejpodstatnější je pak následující pasáž:

Lze tak shrnout, že při poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím mají osoby, jež by mohly být poskytnutím informace dotčeny, práva plynoucí ze základních zásad činnosti správních orgánů (zejm. z § 4 správního řádu). Povinný subjekt jim v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů musí v řízení o žádosti umožnit hájit jejich práva. Při každém poskytování informací by měl nejprve ověřit, zda neexistují osoby, jež by mohly být poskytnutím informace dotčeny na svých právech. Půjde především o případy, kdy žadatel bude požadovat informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a jejích osobních údajů (§ 8a, § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím), resp. informace, jež by mohly mít povahu obchodního tajemství (§ 9 zákona), jako v nyní projednávaném případě. Pokud takové osoby budou existovat, vyrozumí je povinný subjekt o podané žádosti a případně i uvažovaném způsobu rozhodnutí o ní (§ 4 odst. 2 a 3 správního řádu); současně jim umožní hájit jejich práva, tj. v přiměřené době se k věci vyjádřit. Následně zpraví dotčené osoby o způsobu vyřízení žádosti. Uvedený závěr podporuje i odborná literatura (viz. opus cit. v bodě [24] výše, s. 653 – 654). Pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti a pro odvolací řízení pak již s ohledem na dikci § 20 odst. 4 písm. a) a b) zákona o svobodném přístupu k informacím platí ustanovení o účastenství vyplývající z § 27 správního řádu.

Na možnosti obrany práv dotčených osob při poskytování informací navazuje soudní ochrana ve správním soudnictví. Poskytnutí informace podle okolností může být nezákonným zásahem povinného subjektu do práva toho, o němž se informace poskytuje, na informační sebeurčení (k tomuto pojmu viz např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. I. ÚS 512/02). Povinný subjekt jedná při poskytování informace jako správní orgán (v materiálním smyslu), neboť na základě kogentní normy veřejného práva vykonává svoji pravomoc tím, že žadateli poskytne informaci, kterou mu zákon ukládá poskytnout. Poskytne-li informaci, kterou mu zákon poskytnout neumožňuje, a zároveň takového poskytnutí bude představovat zásah do práv konkrétní osoby (viz zejm. poskytnutí informací v rozporu s § 8a, v rozsahu vybočujícím z rámce § 8b či v rozporu s § 9 nebo § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím), může se dotčená osoba bránit zásahovou žalobou, neboť úkon povinného subjektu spočívající v poskytnutí informací nemá povahu „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., nýbrž „zásahu“ ve smyslu § 82 s. ř. s. Naopak pokud povinný subjekt žádosti

o informaci zcela nebo zčásti nevyhoví, vydá o tom rozhodnutí o odmítnutí žádosti (§ 15 zákona o svobodném přístupu k informacím), proti kterému lze podat odvolání (§ 16 téhož zákona). Ze subsidiární použitelnosti správního řádu, jak je zakotvena v § 20 odst. 4 písm. a) a b) zákona o svobodném přístupu k informacím, plyne účastenství dalších osob, které by mohly být účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu kvůli svému dotčení poskytnutím informace, pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti nebo v odvolacím řízení. V takovém případě je soudní ochrana zajištěna zásadně řízením o žalobě proti rozhodnutím správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., v němž může být dotčena osoba podle okolností žalobcem, anebo osobou zúčastněnou na řízení (srov. body 109 a 110 rozsudku rozšířeného senátu č. j. 8 As 55/2012 – 62).

Ze shora uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že soud nemohl žalobu odmítnout jako žalobou podanou osobou k tomu zjevně neoprávněnou, jak navrhoval žalovaný. Z uvedeného rozsudku také zcela jednoznačně vyplývá, že žaloba byla podána důvodně. Žalobce totiž skutečně měl být uvědomen o tom, že byla podána žádost o informace, a měl být mu dán prostor k tomu, aby se mohl k uvažovanému způsobu vyřízení vyjádřit. Pokud žalovaný takto nepostupoval, dopustil se podstatného porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Soud nemohl nijak zohlednit fakt, že po podání žaloby byly již žadateli požadované informace poskytnuty, neboť soud podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tedy v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

Za situace, kdy žalobci bylo upřeno právo na to, aby se k podané žádosti o poskytnutí informací jakkoli vyjádřil, se soud nemohl věcně zabývat jeho výhradami proti tomu, aby byla žadateli požadovaná informace poskytnuta. Soudu nepřísluší nahrazovat činnost správních orgánů a nemůže se tedy vyjadřovat k námitkám žalobce, k nimž se měl v první řadě vyjádřit žalovaný. Ten se s nimi však nevypořádal nijak, neboť žalobci zcela znemožnil, aby své námitky vůbec u žalovaného uplatnil.

Soudy proto nezbylo než žalobě vyhovět a žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušit. Soud současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a to za 2 úkony právní služby po 2100 Kč (za převzetí věci a sepsí žaloby), a 3 úkony právní služby po 3100 Kč (podání kasační stížnosti, replika v řízení o kasační stížnosti a replika k vyjádření žalovaného k žalobě) a 5 režijních paušálů po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 15.000 Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, již je žalobcův advokát plátcem, ve výši 3.150 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč za žalobu a 5.000 Kč za kasační stížnost. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 26.150 Kč. Pro úplnost soud uvádí, že nepřiznal žalobci právo na náhradu nákladů souvisejících s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě a vydání předběžného opatření, neboť tyto návrhy nebyly úspěšné a nejednalo se tedy o účelně vynaložené náklady řízení, neboť pro žalobce neměly tyto návrhy žádný přínos.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. února 2015

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová